

11.11.2025

Sote-tarvemallin kehittämisen ja ylläpidon tuen ohjaus- ja asiantuntijaryhmän asettaminen

Valtiovarainministeriö asettaa sote-tarvemallin kehittämisen ja ylläpidon ohjaus- ja asiantuntijaryhmät seuraavasti.

Toimikausi 15.11.2025–31.12.2027

Tausta Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) määrittää vuosittain kullekin hyvinvointialueelle terveydenhuollon, vanhustenhuollon ja sosiaalihuollon palvelutarvetta kuvaavat tarvekertoimet uusimpien rekisteritietojen ja muiden laskentatietojen perusteella. Aluekohtaiset tarvekertoimet kuvaavat alueen asukkaiden sosiaali- ja terveystalouden palvelutarvetta suhteessa maan keskimääräiseen tasoon. Tarvekertoimet perustuvat THL:n tutkimukseen, jossa tilastollisella regressiomallilla ennustetaan julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia koko maan väestön sairastavuutta ja sosioekonomista asemaa koskevilla tiedoilla. Alueiden välillä on suuria eroja esimerkiksi väestön sairastavuudessa, ja nämä erot puolestaan heijastuvat suuriksi eroiksi palvelutarpeessa.

Tarvekertoimia käytetään hyvinvointialueiden tarveperusteisen rahoituksen laskennassa. Hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon yleiskatteisesta rahoituksesta suurin osa, noin 80 prosenttia, kohdennetaan sote-tarvekertoimilla.

Hyvinvointialueiden rahoituksen määräytyminen ja tarvekertoimien kehittäminen ovat oleellisia, jotta kansalaisille voidaan turvata yhtäläiset mahdollisuudet sosiaali- ja terveystalouden eri puolilla maata. Palvelutarpeen määrittäminen rekisteriaineistoista ja tarvekertoimien laskeminen perustuu THL:n tutkimustyöhön, joka edellyttää pitkäjänteisyyttä. Sote-rahoituksen tarveperusteisuuden kehittäminen on tärkeää myös sen vuoksi, että palvelujärjestelmä ja hoitokäytännöt muuttuvat jatkuvasti ja toisaalta rekisteritietojen sisältö ja kattavuus paranevat. Tarvekertoimien laskentaan liittyviä haasteita ovat olleet mm. alueiden väliset eroavuudet standardeissa, palvelumääritelmässä ja tietojen toimituksessa. Sairastavuus on tärkein tulevaa palvelujen tarvetta selittävä tekijä, joten tarvemalliin sisältyvää sairausluokitusta on tarpeen kehittää yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa.

Sote-tarvemallin kehittäminen ja aineistojen päivittäminen on jatkuvaa työtä. Hyvinvointialueiden rahoituslain 14 §:n mukaan palvelujen tarvetta ja kustannuksia kuvaavista tarvetekijöistä ja niiden painokertoimista säädetään Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimukseen perustuen vähintään neljän vuoden välein.

Hyvinvointialueet korostavat rahoituksen ennakoitavuutta. Tarvemalliin ja sen tietopohjaan kohdistuu suuri mielenkiinto hyvinvointialueiden taholta. Diagnoositietopohjan osalta on havaittu alueellisia eroja tietojen kattavuudessa, ja alueet pyrkivät kehittämään niin kirjauskäytäntöjään, tietojärjestelmiään kuin tietojen toimittamista. Tietopohjan kehittyminen on puolestaan näkynyt tarvekertoimien ja rahoituksen aluekohtaisina ennakoimattomina vuosimuutoksina, jotka vaikeuttavat alueiden pitkäjänteistä taloussuunnittelua.

On tärkeää, että tarvemalli, sen aineisto ja vuotuinen laskenta on hyvin dokumentoitu ja että siitä viestitään avoimesti ja selkeästi eri käyttäjäryhmille. Vastuu aineistojen päivittämisestä, mallin ylläpidosta ja sen kehittämisestä on THL:ssä. Tähän mennessä mm. sairausluokitusta on tarkennettu ja laajennettu yhteistyössä erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon asiantuntijoiden kanssa. Myös palvelujen käytön laskennallisten kustannusten määrityksessä käytettyä palveluluokitusta ja yksikkökustannuksia on tarkennettu. Sosiaalihuollon rekisteritiedon kattavuudessa on sen sijaan vielä kehitettävää.

Nyt asetettavien ryhmien työsuunnitelmat sovitetaan yhteen valtiovarainministeriön johdolla tapahtuvan rahoitusmallin kehittämisen kanssa. Rahoitusmallin kehittämistä varten on asetettu valmisteluryhmä ja sen tueksi neuvonantajaryhmä, jonka jäseninä on hyvinvointialueiden valitsevat kuusi edustajaa. Näiden ryhmien toimikausi jatkuu vuoden 2026 loppuun asti.

Tehtävät

Ohjausryhmän tehtävät

Ohjausryhmän tehtävänä on ohjata sote-tarvemalliin liittyvää kehitystyötä ja vastata siitä, että sote-tarvemallissa käytettävä tietopohja sekä mallin kehittämistyö vastaavat rahoitusmallin vaatimuksia. THL vastaa sote-tarvemalliin liittyvän kehitystyön toteutuksesta.

Ohjausryhmän tehtävä on tunnistaa ja priorisoida tulevia kehittämis- sekä päivittämistarpeita sekä aikatauluttaa työtä. Ohjausryhmä käy myös vuoropuhelua niistä tarpeista ja näkemyksistä, joita hyvinvointialueilla sote-tarvemalliin liittyy.

Ohjausryhmä kokoontuu tarpeen mukaan noin kolme kertaa vuodessa. Ohjausryhmä voi kuulla asiantuntijoita.

Asiantuntijaryhmän tehtävät

Sote-tarvemallin sekä hyvinvointialueiden rahoitusmallin asiantuntijoista koostuvan asiantuntijaryhmän tehtävänä on käydä vuoropuhelua tarvemallin kehittämisestä sekä mallin tietopohjan laadusta eri näkökulmista. Lisäksi asiantuntijaryhmä valmistelee ohjausryhmän käsiteltäväksi vietävät asiat. Asiantuntijaryhmä voi ottaa toimeksiantoja ohjausryhmän lisäksi rahoitusmallin kehittämisryhmältä.

Asiantuntijaryhmän kokouksiin voidaan kutsua tarvittavia asiantuntijoita. Asiantuntijaryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja asiantuntijas sihteeri osallistuvat pysyvinä asiantuntijana ohjausryhmän kokouksiin.

Organisointi

Ohjausryhmän kokoonpano

Tanja Rantanen, yksikön päällikkö, finanssineuvos, VM (puheenjohtaja)

Saara Leppinen, johtaja, STM (varapuheenjohtaja)

Jukka Jokinen, kehittämisjohtaja, THL

Mikko Peltola, yksikön päällikkö, tutkuspäällikkö, THL

Tero Tyni, budjettineuvos, VM

Laura Pitkänen, yksikön päällikkö, johtava erityisasiantuntija, VM

Aleksi Yrttiaho, johtaja, STM

Eveliina Pöyhönen, johtaja, STM

Pysyvät asiantuntijajäsenet:

Antti Väisänen, johtava erityisasiantuntija, VM

Suvi Mäklin, erityisasiantuntija, STM

Tuukka Holster, erikoistutkija, THL

Asiantuntijaryhmän kokoonpano

Antti Väisänen, johtava erityisasiantuntija, VM (puheenjohtaja)

Suvi Mäklin, erityisasiantuntija, STM (varapuheenjohtaja)

Mari Kinnunen, erityisasiantuntija, STM

Taru Haula, erityisasiantuntija, THL

Konsta Lavaste, erikoistutkija, THL

Tuukka Holster, erikoistutkija, THL (asiantuntijas sihteeri)

Jutta Järvelin, ylilääkäri, THL

Arttu Kahelin, erityisasiantuntija, VM

Jutta Nieminen, neuvotteleva virkamies, VM

Roosa Valkama, erityisasiantuntija, VM

Kaarle Myllyneva, finanssiasiantuntija, VM

Kustannukset ja rahoitus

Ohjausryhmä ja asiantuntijaryhmä kokoontuvat virka-aikana ilman erillisiä korvauksia. Työryhmän kustannukset korvataan valtiovarainministeriön toimintamomentilta 28.01.01.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Osastopäällikkö, ylijohdaja

Ville-Veikko Ahonen

Jakelu	Päätöksessä mainitut
Tiedoksi	Valtiovarainministeriön budjettiosasto VM/BO Sosiaali- ja terveysministeriö STM Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos THL

VN/32195/2025-VM-7

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: